

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznalačilih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.50.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid, by carrier, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months
European subscription, \$7.00 per year
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

No. 212 Mon., Sept. 9, 1940

Kraljevski prestoli se majejo

Kmalu bo prišlo tako, da bomo hodili gledat kralje kot neko izredno čudo na svetu. Moderna doba raje sliši besedo "diktator" kot pa kralj. Včasih smo mislili, da je kralj nekak klop, ki se vsesa na kožo naroda, odkoder ga ne spraviti nobena sila sveta proč. Toda od zadnje oziroma prve svečne vojne sem vidimo, da ni nič lažjega kot spraviti kralja s prestola. Malo narobe naj gre v deželi, malo titularnih revolucij in demonstracij je treba, pa se kralji odpovedujejo na nos na vrat in hite iz dežele, kot bi jim gorelo pod nogami. Ker so pa vedno pripravljeni na to, imajo vse potrebitno preskrbljeno, da jim v tujini ni treba proristi za relif. Lepo udobno žive v kaki vili in posečajo razna letovišča, dirlalička in igralnice. Sem pa tja kateri goji še upanje, da bo morada poklican nazaj na prestol, kar se pa le redkokdaj zgodi.

Najnovješča taka drama ali kar že je, se je zgodila na Romunskem, kjer je narod prisilil kralja Karla, da se je odpovedal v korist svojemu sinu, 18 letnemu prinцу Mihailu. Na videz bi se mislilo, da se je moral kralj Karol odpovedati, ker je dovolil v razkosanje Romunske, to je, ker je dal Besarabijo Rusiji in Sedmograško Ogrski. Toda najbrž so njegovi odpovedi drugi bolj važni vzroki.

Eden je ta, da je bil kraljev dvor zelo korupten, drugi vzrok je bila pa madama Lupescu, ki jo je romunski narod iz dna srca sovražil, a se je kralj ni hotel iznebiti.

Kralj je ljubil sijaj. Nekateri so govorili, da je bil razpisen. Ko je prošlo leto preurejal svojo palacio, je ukazal podreti vse hiše okrog, da je imel lepši razgled iz oken. Ljudje so govorili: "Kralj zapravlja, medtem ko narod strada."

Kralj Karol je bil nekoč zelo popularen. Zadnja leta ga je začel pa narod mrziti. Železna garda, katero je kralj s takoj vnemo preganjal, je netila pri narodu nezadovoljstvo s tem, da je pripovedovala o korupciji na dvoru, o kraljevi zapravljenosti in njegovem prijateljstvu z Židinjo madamo Lupescu.

Organizacija, ki se je imenovala "železna garda," pronacijska in fašistična organizacija, je bila končno vzrok njejgovemu padcu. V začetku svojega vladanja je kralj ljubimkoval z železno gardo. Upal je, da jo bo rabil za orodje proti drugim organizacijam in strankam. Govorilo se je celo, da je imel tajne sestanke z voditelji te garde. Leta 1934 je pa popolnoma spremenil svoje stališče, ko so trije člani narodne garde izvršili atentat na premierja Duca. Od tistega časa je vtoknili na tisoče gardistov v ječo in v konfinacijo. Začel je vladati s trdo roko in brez usmiljenja je zatiral železno gardo.

Voditelja te organizacije in 13 glavnih podvodij je ob sodil v dolgotrajno ječo. V novembri 1938 so jih premestili iz ene ječe v drugo in pri tem vse postrelili. Orožniki, ki so spremiali jetnike, so povedali, da so morali rabiti orožje, ker so hoteli jetniki "pobegniti." Njih trupla so sežgalia da bi bila tako izbrisana vsaka sled o načinu njih smrti. Narod je bil prepričan, da je kralj ukazal pokolj.

Železni gardisti so se maščevali za svoje tovariše na ta način, da so ubili premierja Calinescu. Za to je dalo zopet mnogo gardistov glavo.

Ko se je končno kralj uklonil Berlinu, so dobili železni gardisti moč. Karol je končno videl, da ne more nikam naprej, izpustil je iz ječe generala Antonescu, ki je bil zaprt radi simpatije do železne garde. Kralj je imenoval generala za premierja in ga pooblastil, da sestavi novo vlado. Antonescu je postal prva moč v Romuniji in njegovo prvo delo je bilo, da je zahteval od kralja Karla, da se odpove prestolu in na njegovo mesto pride njegov sin Mihail.

Kralj Karol je igral ves čas svojega vladanja izgubljeno igro. Novi diktator Antonescu ni politikar, pač pa vojak trdne volje in še bolj trdnih živcev. Njegova naloga je zdaj, da reši Romunsko deželo, kar se je še da rešiti v njenih sedanjih mejah. Zdaj ni več vprašanja, kaj bo morala Romunska še dati sosedom, ampak vprašanje je, kaj bo mogla še obdržati. Sedanja romunska vlada je samo začasna, kot so začasne vse države v Evropi, dokler ne bo končana ta vojna. Tukrat se bodo še določile stalne meje, ki bodo morda ostale, če bodo potegnjene na podlagi pravice in poštenosti. Se reče, če je še kaj pravice in poštenosti v Evropi.

Kot izgleda, bo dolgočeval meje evropskim državam Hitlerom s pomočjo svojih dveh oprod, Mussolinija in Stalina. Kako daleč bodo posegli še ti trije in kako si bodo razdelili Evropo, ne more danes nihče vedeti. Vsekakor se bo odigraval zadnji prizor te evropske žalobje na Balkanu in morda še preko njega v Aziji. Očividno si Hitler pripravlja pot proti jugovzhodu. Do Donave je že prišel. Načrte ima že pripravljene za pohod naprej. Prva bo na vrsti Jugoslavija in potem druge. Najmočnejša balkanska država, Romunска, je že s poti, z drugimi bo še lažji igra.

Glavno vprašanje k temu načrtu je pa Rusija. Ali bo Rusija dovolila, da ji bosta prišla Hitler in Mussolini sestri pred prag?

BESEDA IZ NARODA

NOVOPOROČENCEMA V POZDRAV
(Mr. Edvardu Debencu in njegovi nevesti.)

Pozdravljeni nam, ženin in nevesta, pozdravljeni bodita tisočkrat! Naj Vama gladka bo živiljenja cesta, naj Vama bo neznana tuga, jad.

Nikdo ne more križev se braniti, in včasih mučen je živiljenja boj; v ljubezni vse lahko nam je storiti,

v slogi nam ni kos sovraga roj.

Zato do smrti zvesto se ljubita in v složnosti podajta si roke! V veselju dneh se skupno veselita,

a skupno tud' prenašata gorje!

Ivan Zupan.

Nova hiša in bolezen na Hbbard Rd.

Poletje je kaj hitro minilo, zgodilo se je z njim kakor sem povedal spomladi, da bo od muh in res ga dosti prida ni bilo vsaj zame ne. Pravijo—samoda je zdravje, potem pa že gre. Pri meni pa niti tega ni bilo poleg vseh drugih težkoč. Vseeno pa moram biti hvaležen, da ni bilo še kaj hujšega. Saj sem že slišal praviti, da ni nikoli tako hudo, da bi ne moglo biti hujše.

Torej bodimo hvaležni radi ali ne radi. Da pa ni bilo to poletje najboljši, to povedo tudi drugi, ker ima vsak nekaj pritožb. Pomlad je bila deževna in mrzla, ko pa se je sonce enkrat "prikopacalo" do vrha zemeljske krogle, je pa pripekal na vso moč, da je po vrtovih požgalo vso zelenjavno in je postalo na mah kakor v puščavi.

Moje žlahtne rožiče, ki so že tako lepo uspevale, so se žalostno obračale proti zemlji in klanjajoč se prosile dežja, a vse zastonj. Dež ni hotel priti. Kakor navadno, dež je prišel potem, ko je bilo že vse prepreno. Vseeno pa je bil dež dobrodošel, da nam je vsaj malo to razpljeno zemljo ohladil.

Zgodnji krompir je obrodil precej dobro, koruza izgleda kar najboljši. Pri sosedovih imajo koruzo, ki je dvakrat takoj visoka kot John in še več, sedaj pa John premisluje, kajko bo dobil doli.

Končno pa je stavbenik le skončil delo, ki ga je napravil tako natančno, da vsak, ki si ogleda to stavbo, se kar čudi, seveda najbolj pa jaz . . . Ko pa je bila hiša dogotovljena, pride na vrsto barvanje. To delo so izročili pa meni. Rekli so, da se jaz precej razumem na tako delo in res sem se obligiral in prevzel delo. Barve sem imel precej na razpolago. Privelj sem čopič v roko in se vstopil k srednjem steni in ga tako spremeno vrtel, da so bile na mah tri stene pobarvane in jaz tudi. Ko sem prišel opoldne h kosišu, pa pravi moja žena:

"Za pet ran božijh, kaj si pa vendar delal, ko si tak, ali si v apnenco padel?"

Povedal sem ji, da sem barval in da mi je barve zmanjšalo, pa pravi: "O, ti nesrečnežti, več boš potrošil za barvo kot se boste vse drugo. Če bi bil djal tisto barvo na steno, ki jo imaš na sebi, pa bi je sedaj ne bilo treba več kupovati."

Brž sem naprosil mojega voznika, da naj me potegne do trgovine z barvami, ko se pripeljeva tja, pa vidim, da brivec gleda skozi okno. Jaz sem imel lase že tako dolge, da so mi kar ušeša pokrivali, ker se pa pri nas težko dobi čas za v brivnico, sem pa kar naglo stopil notri. Kakor navadno, sem tako j hotel sesti na stol, a bri-

vec pa me zadrži in pravi:
"Kar tako pa ne bo šlo, kakšen pa si?"

"Kaj ne vidiš, da barvam" in sem mu še povedal, da sem napravil novo hišo. Rekel sem tudi, "da kadar jaz barvam, tedaj vedo vsi ljudje, ki me vidijo." On pa dostavi: "Brivec pa najbolj!"

Nato pa vzame neko pregrinjalno in najprej pregrine stol, potem pa vzame drugo in me tako zavije, da se je samo glava videla ven in nato pa mi šele dovoli, da se vsedem. Prične me striči z električnim strojem, pa ni šlo, potem vzame škarje, nekaj časa hodi krog mene, na to pa reče:

"Ne bo šlo drugače kot da ti bučo obelim."

In mi jo tudi je, kajti lasje so bili vse zaliti od barve in ni kazalo drugače.

Po dolgem času je vendar skončal svoje delo, dal sem mu dolar in že je bil vesel, ker je mislil, da bo spravil celega, a jaz pa sem pomolil roke za drobir, ki mi ga je tudi dal. Bila sta dva brivca in sta se kar malo spogledala. Prav gotovo vsem, da sta se pogovarjala o meni, češ glej ga, kakšen stiskal je, toliko časa porabiš z njim, pa ne da bi dal par nikljey več.

Moj voznik je bil že v velikih skrbeh, če me ne bo več nazzaj, ker on ni vedel, kam sem šel. Tako je minil tisti dan, da nisem bogve koliko naredil. In ko bi bilo ostalo samo pri tem, bi bilo že vse dobro, a sem se pri vsem tem že bolezni nalezel. Ko sem bil z barvanjem gotov, pa je prijatel pa neznosna bolezen tako hudo, da sem moral ostati v postelji. Poklicani zdravnik me je dobro pretipal in prečital, iskal je namreč slepič, pa ga ni.

Nataknal si je na glavo nekake vrvi in jih položil po mojem telesu, menda je poslušal, "kaj se godi v mojih notranjih prostorih, obenem pa mi je vtaknil v usta neko steklo, menda zato,

da bi ne mogel govoriti, potem mi je pa še pogledal na zobe kot konjski prekupčevalec, kadar kupuje konje. Ko je vse dobro pregledal, pa mi pove, da imam v sebi strupene pline in to pride od barve, tako mi je povedal, čeprav ni vedel, da sem barval. Malo sem mu verjet in malo pa tudi ne, kajti predstavljal sem si vse kaj drugega, vseeno pa je barva dobrodošla. Veste naš zdravnik je tako prijazen in učen in ne sili bolnika za vsako nalenkovost v bolnišnico.

Navadno je dovolj samo, da ga vidim in me malo pretipljam, pa sem takoj zdrav, a to pot pa ni šlo tako gladko. Rabil sem zdravila, katera so mi pomagala poleg domače oskrbe in posrežbe. Saj veste, da zdravnik ne prinese zdravja kar v škatli, pač pa olajšave in dobre naravete, po katerih se morate ravnavati, vse drugo pa napravijo domači. Pri vsem tem pa največkrat skribi žena, ki streže "deduč," saj veste, kako je bolnik neslan in pa scartan.

Tako sta mi stavba in pa bolje zvezla precej časa to poljetje. Veliko novic sem zamudil, da jih nisem sporobil, a druge pa še pridejo prihodnjih na vrsto. Povedal vam bom tudi, kaj imajo na glavo nekake vrvi in jih položil po mojem telesu, menda je poslušal, "kaj se godi v mojih notranjih prostorih, obenem pa mi je vtaknil v usta neko steklo, menda zato,

da bi ne mogel govoriti, potem mi je pa še pogledal na zobe kot konjski prekupčevalec, kadar kupuje konje. Ko je vse dobro pregledal, pa mi pove, da imam v sebi strupene pline in to pride od barve, tako mi je povedal, čeprav ni vedel, da sem barval. Malo sem mu verjet in malo pa tudi ne, kajti predstavljal sem si vse kaj drugega, vseeno pa je barva dobrodošla. Veste naš zdravnik je tako prijazen in učen in ne sili bolnika za vsako nalenkovost v bolnišnico.

Premotri smo položaj onih, ki so komunistične volivne petice podpisali in pronašli smo, da jih je nad polovico takih družin, ki imajo za vojaško službo zrele sinove. Ni čudno, če je oče, mati ali celo mladenček sam dal podpis onemu, ki mu je objavljjal preprečitev vojaške službe in celo preprečitev vojne, ker je ostala vsakemu v gremkem spominu še prejšnja svetovna vojna.

V objavljenem imeniku pa ne najdemo imen pravih komunistov, ker gotovo so dobili od nekej miglaj, naj se ne izpostavlja nevarnosti. Le par "kamaradov" in par "fajtarjev" opazimo. Opaziramo pa naše ljudi naj ne nasedajo prevarantom in zavajevalem.

Frank Leskovic.

IZ DOMOVINE

—Okoli Gornje Radgone bo vinska letina dobra. V gornjerradgonskem okolišu obetajo gorice razmerno dobro vinsko letino. Po hudi zimi se je vinska trta precej popravila in vse kaže, da bo trgatev obilna, če ne bo nesreč zaradi neurij.

Srbski dan

V nedeljo, 1. septembra, so imeli Srbi iz Clevelandanda in okolice praznovanje v spomin na svoje prečitovanje v narodu. Rekli so, da je znal ta pesnik vplesti v narodu priljubljene verze, ki spominjajo na burno preteklost ter dviga duha naroda za bodočnost.

Ta slavnost se je vršila v Putritas Springs parku in je popoloma dosegla svoj namen. V novem poletnem paviljonu je bilo natrpano ljudstvo, ki je s pritajenim zanimanjem sledilo programu. Tam preko mostičev pa se je zopet vse trlo pri bari. Še dalje dolni v senci pa so imeli na računu pečene jance, kar je pač običaj še staril Slovanov. Kratko rečeno, vse je bilo zelo lepo domače in prikupljivo.

Program je otvoril Rev. Em. Glocar, ki je v navduševalnem govoru orisal krtiličen položaj Jugoslovjanov, resno pa je podarjal, da smo pripravljeni na vse žrtve, da si ohranimo to kar smo si s stoletnimi žrtvami pridobili. Nedavno odlikovani peski zbor "Njeguš" je zapel "Oče naš," nato pa je predsednik programa predstavil zastopnika župana Burtona, dr. J. W. Mallyja in sodnika Frank J. Lausche-ta.

"Metka, ali bi ne mogel govoriti?"

"Tadeja?" Tvojega bra je dekle na vso moč izvedel.

"Ne, jaz se sploh ne zvedem, Mene ta stvar ne veseli."

"Metka, ali bi ne mogel govoriti?"

"Tadeja?" Tvojega bra je dekle na vso moč izvedel.

"Ne, jaz se sploh ne zvedem, Mene ta stvar ne veseli."

WINNETOU

Po nemškem izvirniku K. Maya

"Kako boste neki vi to dokazali? Saj še nikdar niste bili v Mugworthu! Vobče kraja ne je, da bodal."

"No, vidite!"

"Dal bo, ker ve, da dobi spet vse nazaj."

"Ker nam bo naše deleže spet vzel?"

"Da! Tisto, kar bo dobil vsak izmed nas, je gotovo več nego tisto, kar sta imela Winnetou in njegov oče pri sebi. In ako je tista dva ustrelili radi nekaj nuggetov, bi prisegel, da si nismo varni več življenja, ko bomo dobili naše deleže."

"Pačakajmo, Mr. Jones!"

"Seveda bomo počakali."

"Ni vseeno, ali strelja kdo na rdečkarje ali na bele!"

"Vseeno je za človeka, ki ga je pograbila zlata mrzlica! Verjemite mi!"

"Hm! Na splošno utegne biti res, kar tule pravite, v našem slučaju pa ni. Mr. Santer je gentleman v polnem pomenu besede."

"Veselilo bi me, če je res tako!"

"Stavim z vami, kar hočete, da je res, tako, Mr. Jones! Le samo poglejte si Santerja, pa boste priznali, da mu smete popolnoma zaupati!"

"Well! Sem res zelo radoven na trenutku, ko se bova prvikrat videla!"

"Polni dvomov in sumničenje, kakor mlaka polna žab! Če res mislite, da je v naši družbi nevarno — saj se ji lahko izognete!"

"Mislite, da bi ne šel na Mugworth?"

"Da, tako mislim! Ni treba iti z nami, če se bojite za kožo! Vobče ne vem, ali bo Santerju ljubo, da smo vas vzeli s seboj. Misliš smo le vam ustreči."

"Na mah je bil nepričazen, skoraj oduren. Zamerilo se mu je, da ne zaupam Santerju.

Potolažil sem ga.

"Vem, da mi mislite ustreči! Zato sem vam tudi hvaležen!"

"Torej pa ne kažite svoje nehvaležnosti s tem, da obrekujejoči gentleman, ki ga še niti videli niste!"

Pa pustimo to zadevo in ne prepričajmo se! Videli bomo, kdo je Santerja prav sodil."

Govorili smo o drugih rečeh in uspeло mi je, da sem potolažil užaljenega Gatesa.

Da bi jim bil smel povedati svoje ime! Kako' radi bi mi bili verjeti!

Pa tega nisem smel. Neizkušeni, zaupljivi ljudje so bili, lahko bi mi bili vse pokvarili.

Legli smo spat. Varni smo bili, pa vkljub temu sem še prej preiskal okolico tabora. Vajen sem bil previdnosti in je nikdar nisem zanemaril, tudi če sem bil popolnoma varen.

Pa nisum sumljivega nisem našel. Zato tudi nisem predlagal, da bi ponoči stražili. Moji "westmani" so bili brezskrbni ljudje, na misel jim ni prišlo, da bi stražili.

Drugo jutro smo odrinili. Samo po sebi jim je bilo umljivo, da pojdem z njimi. Niti vprašali me niso več in tudi svojo nevoljo je Gates čisto pozabil.

Dan je minil v neprestanih strahih in skrbeh. Tovariši so bili prepričani, da se jim nič ne more zgoditi. Če bi srečali Kiowe, bi enostavno povedali imo Santer in Kiowe bi jih prijazno sprejeli. Tudi nisem dvolj, da bo tak.

Kaj pa bi se z menoj zgodilo? Kiowe bi me na prvi mah spoznali. Moj položaj ni bil ravno prijeten.

(Dalje prihodnjic.)

Oglas v "Ameriški Domovini" imajo vedno dober vspeh.

1940 Sept. 1940						
Su	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

SEPTEMBER

14.—Društvo sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ ples v avditoriju SND.

22.—Dram. dr. Ivan Cankar, predstava in ples v SND.

22.—Društvo "Tabor" št. 139 SNPJ proslava 30 letnice v SND na Prince Ave.

22.—Delekška Marijina družba fare Marije Vnebovzete predri Mexican Fiesta ples v Slovenskem domu na Holmes Ave.

28.—White Eagles Club ples v Twilight dvorani.

28.—Dr. Clev. Slovenci št. 14 SDZ plesna veselica v SND.

29.—Svetovidski oder predstava "Dva para se ženita" v novi šoli.

OKTOBER

5.—National Order of CCC ples v Twilight dvorani.

5.—Taherites Club priredi Harvest Dance v Slovenskem domu na Holmes Ave.

5.—SND v Maple Heights praznuje 3. obletnico ustanovitve z vinsko trgovijo in plesom.

5.—Clairwoods št. 40 SDZ plesna veselica v SND.

6.—Svetovidski oder ponovi predstavo "Dva para se ženita," v novi šoli.

6.—Mladinski zbor Slavčki imajo prireditev v SND na St. Clair Ave.

12.—Gray R. Eagles, ples v Twilight dvorani.

12.—Collinwood's Slovenske št. 22 SDZ priredi zabavni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

12.—Društvo Martha Washington št. 38, SDZ, prireja ples v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju. Igra Johnny Pecon in njegova godba.

12.—Jugoslovanski narodni dom v West Parku priredi zabavo in ples ob sedmih zvečer.

13.—Plesna veselica Gospodinjskega kluba SDD na Prince Ave.

19.—Društvo Kristusa Krilja št. 226 KSKJ plesna veselica v SND.

19.—Zumberak HBZ, ples v Twilight dvorani.

24.—Podružnica št. 3 SMZ priredi plesno veselico v Slovenskem domu na Holmes Ave.

20.—Klub društva v Slovenskem domu na Recher Ave. im. žeganje v beli Ljubljani.

24.—Dramski dr. Ivan Cankar predstava in ples v SND.

24.—Podružnica št. 25 SZZ priredi igro in ples v Knausovi dvorani.

25.—Dr. Glas Clev. Delavcev št. 9 SDZ plesna veselica v S. N. Domu.

28.—Koncert mlađevskega zborja Kanarčki v SND na Prince Ave.

30.—Vantage Racquet Club priredi ples v Twilight dvorani.

30.—Društvo Ložka Dolina (Lož Valley) priredi veliko plesno zabavo v SND na St. Clair Ave. Godba Johnny Pecon.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Praznovanje 15 letnice zborja Ilirije v Slovenskem domu na Holmes Ave.

26.—Modern Knights, št. 57 SDZ "Halloween Dance" v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Praznovanje 15 letnice zborja Ilirije v Slovenskem domu na Holmes Ave.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Praznovanje 15 letnice zborja Ilirije v Slovenskem domu na Holmes Ave.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

<p

Sigrid Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

VENEC

III

vzel Bjorn s seboj v gore.

Haugen je ležal visoko gori na pobočju na zapadni strani doline. V tej mesečni noči je bil ves bel. V zaporedenih valovih so se bočile bele gore pod bledo modrim, borno zvezdnatim nebom. Celo sence, ki so jih vršaci in grebeni metali na snežiča, so se zdele čudno lahne v svetle, kajti mesec je plul zelo visok.

Doli proti dolini se je razprostiral gozd, blesteč v belini snega in ivja, ter oklepal bele ploske travnikov in polj, kjer je mrgolelo hiš in plotov. Isto spodaj na dnu doline pa so se zgodale sence v temo.

Gospa Aashild je stopila iz hleva, zaprla vrata za seboj in postala malce zunaj v snegu. Vse naokrog je bilo belo in vendar je bilo še več ko tri tedne do adventa. Na Klemensov dan mraz — zima je torej zares v deželi. Kaj pada, to se rado druži s slabo letino.

Starca je globoko vzduhnila tja v puščnost. Zopet zima in mraz in samota. — Nato je vzele gbleco in luč ter odšla proti hiši. Ozrla se je še enkrat okoli sebe.

Nekako na sredi pobočja so se prikazale iz gozda štiri črne pike. Štirje konjeniki — ost na kopju je zabilisila v mesečini. Težko so se vzpenjali navkreber — odkar je bil zapadel sneg, še nihče ni bil prigazil gori. Mar so namenjeni semkaj?

Štirje oborenec. Kdor bi hotel k njej s pošteno mislio, bi menda ne prihalil s takim spremstvom. Pomislila je na skrinjo, v kateri so bile spravljene njene v Bjornove dragocnosti. Ali naj se skrije v skedenj?

Pogledala je v zimo in pustino okoli sebe. Nato je stopila v hišo. Stara psa, ki sta ležala pred pečjo, sta začela opletati z repi po podnicah, mlade pa je

V BLAG SPOMIN
TRETJE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA NEPOZNANEGA
SOPROGA IN OCETA

Vincent Savnik

ki nas je za vedno zapustil dne
9. septembra 1937

Ljubi soprog in dragi oče! Prezgodaj si nas zapustil. Ni ga dneva ne noči, da ne bi bil nam pred očmi. Zastonj te iščejo naše oči, tebe le od nikoder ni. Edina tolažba nam je, da se zopet enkrat snidemo.

Počivaj mirno, ljubi oče,
počivaj dragi moj soprog,
za vse trpljenje tu na zemlji,
v nebesih naj ti plača Bog.

Zaljuboči ostali:
SOPROGA IN OTROCI.

Cleveland, O. 9. sept. 1940.

"Goveril sem z njo v Tunsberg," je dejal Erlend. "Pozdravila me je kot ljubega sorodnika in se mi zahvalila, ker sem ji ponudil svoje usluge tukaj ali pa na Švedskem. Poleg tega pa mi je Munan obljudil, da mi bo zanj dal priporočilno pismo."

"Tako je. Dal sem na spoden ben in časten način vprašati zanjo. Lavrans Bjorgulfson pa je osorno odgovoril: ne! Ker pa se s Kristino nočeva dati siloma ločiti, ne vem boljšega sveta, kot da jo s silo odpeljem. Imel — imel sem tu v dolini ogleduha in vem, da bo njena mati po Klemensovem prazniku nekaj časa prebila na Sundbuju, in da je Lavrans z možmi odrinil proti fjordu, da spravijo zimske zaloge v Sil."

Gospa Aashild je nekaj časa molče sedela:

"Ta načrt, Erlend, moraš opustiti," je dejala. "Sicer pa tudi ne verjamem, da ti bo dekle rade volje sledilo, sile pa menda vendar ne boš rabil."

"Bo mi sledila, bo. Često sva že o tem govorila — sama me je večkrat naprosila, naj jo vendar odpeljem."

"Da je Kristina!" se je začudila gospa Aashild. Nato se je zasmajala: "Zaradi tega se pa še ne smeš zanašati, da bo šlo dekle s teboj, ko boš prišel, da jo spomnis dane besede."

"Krivico delaš Munanu," je reknel Erlend. "Zamislil sem si pa tako, teta, naj bi ti sporocila na Jorundgaard, ali hoče priti Kristina k tebi v goste — za teden dni ali kaj takega, dokler bodo starši z doma. Tako bi mogla biti v Hamašu, še preden kdo opazi, da je pobegnila," je pojasnil.

Gospa Aashild mu je, venomer smehljaje se, odgovorila:

"Ali si pa tudi pomislil, kako se bova midva, gospod Bjorn in jaz, branila, ko pride Lavrans in naju pozove na odgovor zaradi svoje hčerke?"

"Sem," je reknel Erlend. "Bil smo štirje oboroženi može, dekle pa je bilo voljno."

"Nečak! Kaj si ti! Vračam ti pozdrav! Stopi v hišo, jaz pa medtem tvojim fantom pokažem hlev."

"Ali si sama na dvoru?" je vprašal Erlend. Šel je z njo, ko je fantom kazala pot.

"Ah, da, gospod Bjorn in hlapci sta odšla s sanmi v gore — poskusiti hočeta pripeljati domov nekaj krme, ki jo imamo spravljeno na planinah," je rekla Aashild. "Dekle pa nimam," je smeje se pristavila.

Kmalu nato so štirje mladi može sedeli na vnanji klopi, s hrbotom obrnjeni k mizi, in opazovali starko, ki jim je tisto in vneto pripravljala malo prigrizka. Pognila je prt na mizo, postavila nanj prižgano luč ter prinesla sirovec masla, sira, medvedjo gnjat in visoko skladovnico tenkega, rahlega kruha. Iz kleti pod izbo je prinesla piva in medice, nato pa je stresla kašo v lepo leseno skledo in jih povabila, naj sedejo za mizo in sežejo po jedi.

"Malo je to za vas, mlade fante, se je zasmajala. "Skuhati moram pač še lonec kaše. Jutri bo že bolje — toda pozimi imam pečino zapahnjeno, ako nimam peke ali ne varim piva. Malo nas je tu na dvoru, nečak, in jaz se pričenjam starati."

Erlend se je zasmajal ter zmajal z glavo. Opazil je, da se njegovi hlapci vladljivo in spoštljivo vedejo nasproti starki, česar še nikoli doslej ni bil opazil na njih.

"Teta, nenavadna ženska si. Moja mati je bila deset let mlajša od tebe in vendar je bila, smo bili zadnji pri tebi, starejša videti kot ti nočo!"

"Da, Magnhild je mladost kaj hitro zapustila," je tiho rekla gospa Aashild. "Odkod pa prihajaš?" ga je precej nato vprašala.

"Bil sem nekaj časa na nekem dvoru zgoraj v Lesji," je reknel Erlend. "Preskrbel sem si tamkaj stan. Ne vem, če uganěš, kakšni opravki so me privedli v te kraje."

"Hočeš reči, ali vem, da si dal zasnubiti hčer Lavransa Bjorgulfsona tu doli na Jorund-

gaard?" je rekla gospa Aashild.

"Tako je. Dal sem na spoden ben in časten način vprašati zanjo. Lavrans Bjorgulfson pa je osorno odgovoril: ne! Ker pa se s Kristino nočeva dati siloma ločiti, ne vem boljšega sveta, kot da jo s silo odpeljem. Imel — imel sem tu v dolini ogleduha in vem, da bo njena mati po Klemensovem prazniku nekaj časa prebila na Sundbuju, in da je Lavrans z možmi odrinil proti fjordu, da spravijo zimske zaloge v Sil."

"Nadalje dobro veš," je dejala gospa Aashild, "da Kristina — ali sta si bila vredno dobra?" je nevarno vprašala gospa.

"Kristina sama pa mi je rekla," je dejala Erlend, "da si ti pravila, kako dobrp bi se midva ujemala drug z drugim — in še to, da Simon Andresson ni zanj."

"Seveda sem pravila, seveda," je odsekala teta, "esa vsega nisem pravila v svojem življenju. Ne gre mi v glavo, kako si pri Kristini tako lahko dosegel, kar si hotel. Dostikrat se vendar nista mogla sestajati. In nikoli ne bi verjela, da je to dekle lahko dobiti."

"Sestajala sva se v Oslo," je reknel Erlend. "Kasneje je bila pri stricu na Gerdarudu. Od tamkaj je prihajala na sestanke v gozd."

Pogledal je v tla in reknel čisto tiho: "Bila je vsa moja tam zunaj —"

Tako torej," je dejala gospa Aashild. "Težak greh si si napoljal, Erlend. Kristini je bilo dobro doma pri očetu in materi — dobra ženitev z lepim in poštenim možem iz dobre rodine je bila dogovorjena zanj."

"Kristina sama pa mi je rekla," je dejala Erlend, "da si ti pravila, kako dobrp bi se midva ujemala drug z drugim — in še to, da Simon Andresson ni zanj."

"Seveda sem pravila, seveda," je odsekala teta, "esa vsega nisem pravila v svojem življenju. Ne gre mi v glavo, kako si pri Kristini tako lahko dosegel, kar si hotel. Dostikrat se vendar nista mogla sestajati. In nikoli ne bi verjela, da je to dekle lahko dobiti."

"Sestajala sva se v Oslo," je reknel Erlend. "Kasneje je bila pri stricu na Gerdarudu. Od tamkaj je prihajala na sestanke v gozd."

"Bila je vsa moja tam zunaj —"

Gospa Aashild je planila potokni. Erlend je še globlje sklopil glavo.

"In pozneje — ali sta si bila vredno dobra?" je nevarno vprašala gospa.

"Da," se je mehko in trepetajo nasmehnil Erlend. "Bila sva si

tudi pozneje dobra. In ni tako neznosno — vendor

kriva. Tedaj je hotel,

odpeljem — ni se marala

ti k sorodnikom —"

"Toda ti nisi hotel?"

Dalje prihodnjie

Londonski gasilci gase na razvalinah poslopja, katere so razdeljale in začale nacističe bombe v prvem velikem napadu na London. To je slika samo enega poslopja iz številnih, ki so bila porušena v istem času.

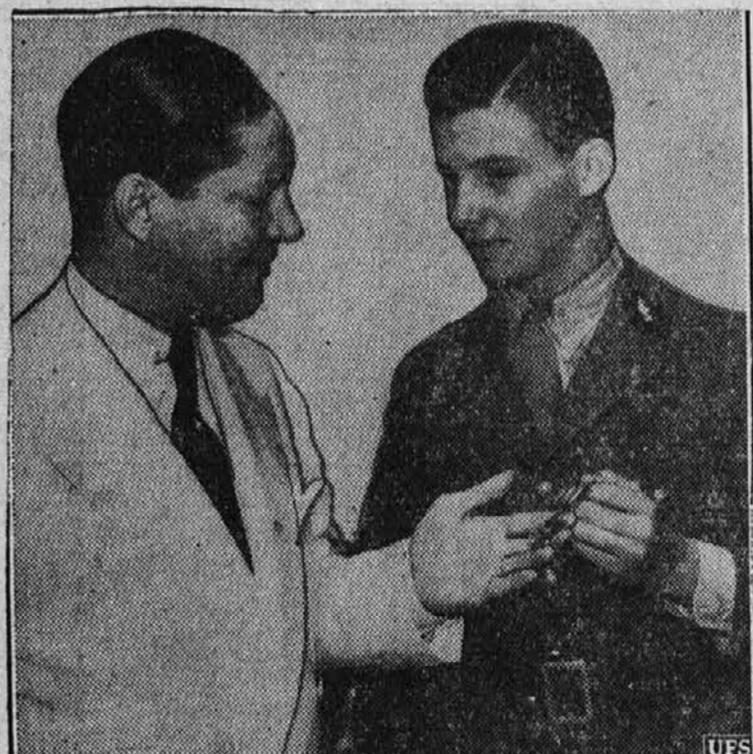
Predsednik Roosevelt je imenoval kot uradnega trgovskega in kulturnega posredovalca med ameriškimi republikami Nelson Rockefeller-ja, ki je sin John D. Rockefellera, ml.

J. Robert Fish iz Springfield, Mass. razkazuje svojo iznajdbo. Pravi, da je iznašel raketo, katero bo že samo bučanje letala potegnilo nase. Kakor hitro bo brnenje letala doseglo to raketu, tedaj se ta obrne za njim s hitrostjo 900 milij na uro in bo gotovo zadela.

Ameriški poslanik v Franciji, William Bullit, katerega nam kaže gornja slika, je zelo pripravljal Zed. državam, da bi prodal Angliji 50 starih bojnih ladij in podmornic. Rekel je tudi, da prihodnja Hitlerjeva tarča bodo pa Zed. države.

S francoskega bojišča se je vrnil v Charles Stehlín, ki je star komaj 18 let in je služil pri ameriškem oddelku v Franciji. Svojemu očetu kaže odlikovanje, ki ga je prejel za svojo "zvesto" službo, kot ambulančni voznik.

SAFETY OF YOUR INVESTMENT
UP TO \$5000.
HRANILNE VLOG

TEKOČE OBRESTI PO 3%
ST. CLAIR SAVINGS & LOAN CO.
6235 ST. CLAIR AVENUE

POZOR - - - POZOR
KADAR želite poslati denar v Jugoslavijo in Italijo, vsaka pošiljatev je garantirana;
KADAR rabite krstni ali rojstni list iz starega kraja;
KADAR-koli rabite informacije glede vašega denarja, ali imetja v starem kraju;
KADAR potrebujete notarske listine ali notarski podpis;
KADAR želite napraviti prošnjo za prvi ali državljanški papir, se vedno obrnite na

AUGUST KOLLANDER
6419 St. Clair Ave. v Slov. Nar. Do